

ности Украины: актуальные вызовы – адекватные ответы / Владимир Горбулин, Александр Литвиненко // Зеркало недели. – 2009. – №11 (739).

14. Литвиненко О. Яку модель позаблоковості ми вибираємо? [Електронний ресурс] / О.Литвиненко // Онлайн газета ZN,UA. – Режим доступу: <http://www.dt.ua/newspaper/articles/59637>

15. Денисенко С. Внутренняя геополитика Украины: вопросы теории и практики [Електронний ресурс] / С.Денисенко // Диалог.ua. – Режим доступу: http://dialogs.org.ua/project_ua_full.php?m_id=1196

References

1. Troitskiy M. Evropeyskiy Soyuz v mirovoy politike / M.Troitskiy // jurnal mejdunarodnie processi: <http://www.intertrends.ru/five/004.htm>

2. Ustanovy ES // Predstavnitstvo Evropeyskogo Soyuzu v Ukraine: http://ec.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

3. Tsigankova T. Mijnarodni organizacii: Navchalniy posibnyk / T.Tsigankova, T.Gordeeva. – K. : KHEU, 2001. – 340 s.

4. Lissabonskiy dogovor. Spravka // RIA Novoati: <http://www.rian.ru/politics/20091002/187235710.html>

5. Evropa yak politychna ideya / Gerfrid Munkler / Nezalejniy kulturologichniy chasopys [Г]: <http://www.ji.lviv.ua/n50texts/muenkler.htm>

6. Profiling Normative Foreign Policy: The European Union and its Global Partners / Nathalie Tocci / The Centre for European Policy Studies: <http://www.ceps.eu/book/profiling-normative-foreign-policy-european-union-and-its-global-partners>

7. Rozov S. Geopolitika, geoeconomika i geokultury: vzaimosvyaz dinamicheskikh sfer v istorii Rossii // Obshchestvennye nauki i sovremennost. – M. : Izdanie RAN, 2011. – №4. – S.107–121

8. Geoeconomika. Institut geopolitiki professora Dergacheva // Analiticheskii i obrazovatelniy portal. – <http://dergachev.ru/geoe/index.html>

9. Galy B. Evropeyskaya Ukraina: rasstavanie s proshlym ili obretenie budushego? // Dialog.ua: http://dialogs.org.ua/project_ua_full.php?m_id=3034

10. Miller A. Princip imperii ne ischezat daze v mire, gde formalno preobladayut natsionalnye gosudarstva // Analiticheskii portal “Polite”: <http://polite.com.ua/digest/3231.html>

11. Madisson V. Suchasna ukrainska geopolityka / V.Madisson, V.Shahov. – K. : Lybid, 2003. – 176 s.

12. Dergachev V. Geopoliticheskaya transformatsiya Ukrainy. Institut geopolitiki professora Dergacheva: <http://dergachev.ru/analit/4.html>

13. Gorbunin V. Ukrainskaya politika natsionalnoy bezopasnosti Ukrainy: aktualnie izvovy – adekvatnie otvety / V.Gorbunin, A.Lytyvnenko // Zerkalo nedeli. – 2009. – №11 (739).

14. Lytyvnenko O. Yakuyu model pozablokovosti my obyraemo? // ZN,UA.: <http://www.dt.ua/newspaper/articles/59637>

15. Denysenko S. Vnutrennyaya geopolityka Ukrainy: voprosy teorii i praktiki // Dialog.ua: http://dialogs.org.ua/project_ua_full.php?m_id=1196

Vetrinsky I., Political Science, Research Fellow, Institute of World History of the NAS of Ukraine (Ukraine, Kiev), salcicha@mail.ru

European integration strategy of Ukraine: the geopolitical context

Since independence, Ukraine's development occurred under the influence of her two geopolitical poles – Russia and the EU. Traditionally Russian influence prevailed over Europe, however, the result of the political crisis in 2014 was a change in emphasis in domestic and foreign policy in favor of the euro-vector. This article discusses the specifics of relations between Ukraine and the EU, their history and potential prospects for geopolitical position of our country. And also analyzed regional geopolitical context of European integration strategy of Ukraine. Unfortunately, over the years of independence has not been developed and implemented the necessary geopolitical strategy that would realize the potential of the country and to strengthen its position in the international arena. European vector becomes crucial for Ukraine's foreign policy, and the EU has already demonstrated a willingness to support the aspirations of Ukraine data, but only in case of implementation of the Kiev authorities real steps in this direction.

Keywords: European integration, geopolitics, democratization.

Ветринский И., кандидат политических наук, научный сотрудник, Институт всемирной истории НАН Украины (Украина, Киев), salcicha@mail.ru

Евроинтеграционная стратегия Украины: геополитический контекст

С момента провозглашения независимости развитие Украины происходило в условиях влияния на нее двух геополитических полюсов – РФ и ЕС. Традицион-

но влияние РФ превалировало над европейским, однако, результатом политического кризиса 2014 г. Стало изменение акцентов во внутренней и внешней политике в пользу евро-вектора. В данной статье рассматривается специфика отношений между Украиной и ЕС, их история и потенциальные перспективы для геополитического положения нашей страны. А также анализируется региональный геополитический контекст евроинтеграционной стратегии Украины. К сожалению, за годы независимости так и не была разработана и реализована необходимая геополитическая стратегия, которая позволила бы реализовать потенциал страны и укрепить свои позиции на международной арене. Европейский вектор становится определяющим для внешней политики Украины и ЕС уже продемонстрировал готовность поддержать данные стремления Украины, однако, только в случае реализации киевской властью реальных шагов в этом направлении.

Ключевые слова: стратегия евроинтеграции, геополитика, глобализация.

* * *

УДК 321.015

Корж М.О.,
доцент, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), khyloko.m@gmail.com

ПРИОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ В ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Розглядаються особливості соціальної політики в сучасних соціальних державах в умовах глобалізаційних процесів, можливості застосування політичного маркетингу в розвитку української держави.

Ключові слова: ефективність, соціальна політика, соціалізація, соціалізаційна ефективність політичних систем, соціальна держава, модель соціальної політики, політичний маркетинг.

Соціальна політика, яка здійснюється всіма зацікавленими суб'єктами, покликана удосконалювати спосіб життя людей, розвивати їхні позитивні якості: працьовитість, суспільну активність, відповідальність і моральність. Таким чином, соціальній державі повинна бути властива орієнтація на духовний, культурний і моральний розвиток громадян, що формує особистість, що сповідає ідеали добра, віри, гуманізму, справедливості, патріотизму й милосердя. Соціальна політика практично забезпечує функціонування соціальної держави.

Сутність соціальної політики та її роль в управлінні соціальною сферою досліджується в працях таких авторів як: К.Фокс, О.Холмз та ін. З поміж сучасних українських учених, що досліджують цю проблематику слід назвати В.Гошовську, В.Давиденко, В.Жукова, О.Кіндратець, Д.Неліпу, О.Панкевича, Т.Семигін, А.Сіленко, В.Скуратівського, Н.Хому, В.Цвиха та ін.

Соціальну політику розглядають як сукупність теоретичних принципів і практичних заходів, що розробляються та реалізуються державними і недержавними органами, організаціями й установами, спрямовані на створення необхідних умов життєдіяльності, задоволення соціальних потреб населення, створення в суспільстві сприятливого соціального клімату.

Соціальна політика формується й реалізується в процесі діяльності суб'єкта не тільки в особі державних структур, але й органів місцевого самоврядування, громадських організацій, а також виробничих і інших колективів, тобто соціальна держава зацікавлена залучати як суб'єкта соціальної політики всіх зацікавлених структур і осіб. Вона спрямована на досягнення соціальних цілей і результатів, зв'язаних з поліпшенням матеріального і соціального добробуту, підвищення якості життя населення й досягнення суспільно-політичної стабільності, запобігання можливого виникнення вогнищ соціальної напруженості. Соціальна політика реалізується шляхом організації взаємин

різних елементів соціальної структури суспільства, що приводить до збереження або зміни соціального стану населення в цілому або складових його класів, прошарків, спільнот.

Серед пріоритетів соціальної політики України, виходячи з досвіду європейських держав, є корпоративна соціальна політика в соціальній державі – це складова частина державної соціальної політики, що регулює відносини в суспільстві його різних соціальних прошарків і груп. Соціальні інститути, процедури й механізми служать інструментами реалізації цих інтересів, боротьби за пріоритети в економічній і соціальній політиці. Ключову роль при цьому грають інститути й механізми соціального партнерства.

Дослідники корпоративізму (Герцберг, Макгрегор, Луї Блан) аналізували окремі форми поєднання інтересів людей, однак єдина корпоративна форма поки не вироблена.

Німеччина, Швеція, Японія досягли успіхів наприкінці ХХ ст. завдяки використанню принципів корпоративізму. Природно, що вони трансформувалися в них по-різному, з огляду на історичні й природно-економічні особливості розвитку цих країн. Корпоративізм, заснований на “порядку й організованості”, у Німеччині відрізняється від корпоративізму Японії, в основі якого – “японський дух” і менталітет її народу. Проте все це – різні модифікації корпоративних відносин. Останні знижують рівень протистояння (боротьби), властивий нерегульованій ринковій економіці, тому що ключовим елементом стає не боротьба, а захист своїх соціально-економічних інтересів. Корпоративний потенціал має величезні можливості і при раціональному використанні здатний забезпечити значний синергетичний ефект, що стосується не стільки економіки, скільки соціальної сфери. Кожна країна має власну модифікацію соціально-економічного розвитку, що відрізняється інструментами й механізмами, рівнем ефективності їхнього функціонування. І поява понять “шведська модель”, “японська модель”, “американська модель” обумовлена становленням визначених систем соціально-економічних відносин в окремих державах у рамках формування світових ринкових відносин.

Україна, в якій формуються великі корпоративні структури, поки не наблизилася до ефективної корпоративної економіки, без чого немислима й соціальна політика. Внесення елемента корпоративізму в соціальну політику соціальної держави сприяє більш стійкій рівновазі між економічною ефективністю і соціальною справедливістю, поступовому переходові основної ваги соціальних витрат соціальної держави на рівень корпорацій і підприємств.

Виходячи з досвіду європейських держав, серед пріоритетів соціальної політики України є регіональна соціальна політика – сукупність теоретичних принципів і заходів державних органів, спрямованих на соціальний розвиток регіонів із урахуванням їх специфіки, це комплекс заходів, що розробляється регіональними органами влади та іншими зацікавленими суб'єктами і реалізовується з урахуванням сформованої концепції регіонального соціального розвитку. Її об'єктом виступають усе населення регіону, окремі індивіди, соціальні спільноти, що діють на відповідній території. Вона

формується і реалізується в регіонах України на базі погодженої соціально-економічної політики держави, суб'єкта регіонального й місцевого утворення. Формування соціальної політики на рівні регіону – нове явище в Україні, оскільки до початку ринкових реформ державна соціальна політика формувалася винятково на загальнонаціональному рівні, а регіон не являв собою самостійний суб'єкт регіональної соціальної політики. Суб'єктом регіональної соціальної політики є державні органи, організації, установи й об'єднання (професійні, політичні, релігійні, благодійні), що впливають на соціальну сферу регіону. Суб'єктом державної регіональної соціальної політики є регіональні органи влади [1, с. 36].

Питання підвищення добробуту, рівня життя населення, створення соціальних передумов у формуванні економічних стимулів для участі в суспільному виробництві відповідно також вирішуються на регіональному рівні. У період інтенсивної структурної перебудови регіональна соціальна політика, що сформована і реалізована регіональними й муніципальними органами влади, стає головною детермінантою розвитку соціальної сфери, оскільки саме вона допоможе уникнути або зменшити соціальні витрати, викликані хитливим етапом перехідного періоду, шляхом цілеспрямованого впливу зацікавлених структур і осіб на окремі компоненти соціальної сфери регіону.

Незважаючи на наявність великої кількості відмінних рис, усі регіони, перебуваючи в єдиному макроекономічному просторі, здобувають загальні ознаки й закономірності економічного розвитку. Це дозволяє застосувати єдиний підхід до вирішення загальних проблем розвитку регіонів з урахуванням наявних розходжень. У регіонах мають вироблятися концепції і складені на їхній основі програми соціально-економічного розвитку регіону, а також соціальні розділи планів розвитку районів, міст і населених пунктів. Організаційно-управлінська, фінансово-економічна, аналітична діяльність виконавчих органів влади націлена на забезпечення гідного життя громадян.

До повноважень органів місцевого самоврядування в галузі соціальної політики належать: розробка заходів щодо розвитку галузей соціальної сфери (на основі застосування нормативів, передбачених державними соціальними стандартами); фінансування організацій соціальної сфери, що знаходяться в їх веденні; акредитація і ліцензування місцевих установ соціальної сфери (по видах діяльності, ліцензування яких передбачене чинним законодавством) [2, с. 18].

Метою реалізації регіональної соціальної політики є зведення до мінімуму нерівностей, що створюють умови для виникнення соціальних конфліктів, що перешкоджають соціально-економічному розвитку регіонів і країни в цілому. Такої мсти можна досягти лише при погодженій дії законодавчих, виконавчих і судових органів влади при безперервній взаємодії з політичними й соціальними інститутами, у тому числі системою соціального партнерства й інших об'єднань громадян.

Узагальнюючи досвід здійснення соціальної політики регіонів, можна зробити висновок про відсутність інструментарію розробки і реалізації у регіонах соціальної політики урахуванням специфіки

кожного регіону. Серед них, наприклад, такий специфічний інструментарій, як концепція розвитку різних типів регіонів, регіональні програми і поетапні плани їхньої реалізації також не розроблені для гнотуючої більшості регіонів.

Незважаючи на загальні тенденції формування соціальної інфраструктури, кожен регіон має свого специфічну соціальну сферу життєзабезпечення. Тому, приступаючи до розробки соціальної політики для конкретної території, необхідно визначити рівень і якість задоволення інтересів населення даного регіону, їхню затребуваність, дію механізму урахування регіональної специфіки.

За структурної перебудови соціальна політика в регіоні, сформована і реалізована регіональними державними й місцевими органами влади, стає головною детермінантою розвитку соціальної сфери, оскільки саме вона допоможе уникнути або зменшити соціальні витрати, викликані хитливим станом перехідного періоду, шляхом цілеспрямованого впливу як зацікавлених структур, так і осіб на окремі компоненти соціальної сфери регіону.

Регіональна соціальна політика – це комплекс заходів центральних державних органів, спрямованих на соціальний розвиток регіонів. Регіональна соціальна політика формується центром, однак уже на стадії розробки концепції вона повинна являти собою двосторонній процес взаємодії центральних і регіональних структур. Соціальна політика в регіоні здійснюється органами влади регіону при участі місцевого самоврядування з урахуванням сформованої концепції регіональної соціальної політики. Регіональна соціальна політика в більшому ступені спрямована на вироблення стратегії соціального розвитку на макрорівні, а соціальна політика в регіоні – на практичну реалізацію комплексу заходів для розвитку соціальної сфери в регіоні. Проте регіональні органи влади і навіть органи місцевого самоврядування не тільки реалізують соціальну політику в межах своїх територіальних утворень, але і формують стратегію і тактику проведення соціальних реформ на своїй території у межах установлених повноважень і можливостей використання власних і залучених коштів. Крім того, регіональні органи влади й органи місцевого самоврядування беруть участь у процесі формування соціальної політики Центру.

Соціальна політика – це діяльність держави, інших політичних та соціальних інститутів, яка спрямована на прогресивний розвиток соціальної сфери суспільства, удосконалення умов, способу та якості життя людей, забезпечення певної частини її життєвих потреб, надання громадянам необхідної соціальної підтримки, допомоги та захисту з використанням для цього наявного фінансового та іншого суспільного потенціалу. Соціальна політика держави – одна з головних складових внутрішньої політики держави, її владних структур і політичних сил, що стоять за ними, напрям політичної діяльності, ціллю якого є вирішення соціальних проблем. В соціальній політиці знаходить практичне втілення функціонування соціальної держави [3, с. 39].

На мезорівні головним суб'єктом соціальної політики виступають органи влади регіонів. На мікрорівні основним суб'єктом соціальної політики є

родина. При перебуванні суб'єктів соціальної політики між собою в ієрархічній залежності суб'єкти більш низького рівня стають об'єктами соціальної політики, що проводиться суб'єктами вищестоящего рівня.

Соціальна політика держави на нинішньому етапі націлена в більшій мірі на розвиток систем освіти, охорони здоров'я і культури, соціального забезпечення, житлового й комунального господарства, соціально-побутового обслуговування населення. Питання підвищення добробуту, рівня життя населення, створення соціальних передумов у формуванні економічних стимулів для участі в суспільному виробництві відповідно також вирішуються в більшій мірі на регіональному рівні. На перехідному етапі будівництва соціальної держави всі зацікавлені суб'єкти соціальної політики повинні сконцентрувати основні зусилля в галузі соціальної політики на наступних основних напрямках: забезпечення зростання грошових доходів населення і зменшення їхньої диференціації на основі збільшення заробітної плати, підвищення частки оплати праці у валовому внутрішньому продукті, поліпшення пенсійного забезпечення в ході проведення пенсійної реформи і посилення адресності соціальної підтримки населення (перерозподіл соціальних витрат на користь незаможних при одночасному скороченні соціальних трансфертів забезпеченим родинам, переведення пільг і компенсацій у грошові виплати найбільш нужденним громадянам); значне скорочення соціальної й економічної бідності, мінімізація крайньої бідності в місцях її найбільшої концентрації, зміцнення соціальної безпеки громадян [5, с. 26].

Суть соціальної політики держави, що поставила перед собою задачу перетворитися в соціальну державу, – це забезпечення умов для підвищення добробуту, півня життя населення, створення соціальних передумов у формуванні економічних стимулів розвитку виробництва. У соціальній державі ідея реалізації сильної, ефективної соціальної політики висувається на перший план. У структурі соціальної політики розглядаються три рівні: державний, регіональний, місцевий. Питання фінансування розвитку освіти, охорони здоров'я, культури, житлово-комунального господарства і побутового обслуговування населення в основному повинні вирішуватися на рівні вищих органів державної влади. Усі три рівні (державний, регіональний, місцевий) перебувають у безперервній взаємодії, взаємообумовлені і становлять нерозривну єдність. Тому соціальну політику, яка вже на етапі формування являє собою тристоронній процес розробки взаємно погоджених принципів вирішення соціальних проблем, називають триединою соціальною політикою. У соціальній державі реалізація такої соціальної політики здійснюється на всіх трьох рівнях, що становлять собою цілісну систему.

Під цілісністю трирівневої системи ми маємо на увазі не просто суму складових структур або ж перенос властивостей кожної складової на єдине ціле, а інтегральну структуру, що складається з частин, що знаходяться у нерозривній єдності і становлять єдність. Сполучення цих частин здійснюється за принципом системності. Системність щодо сполучення державного, регіонального і місцевого рівнів реалізується при

гармонізації інтересів усіх трьох рівнів, а також при чіткому визначенні їхніх пріоритетів і повноважень.

Структурна система соціальної політики включає економічний, правовий, культурний, демографічний, національно-етнічний й інші аспекти. На всіх рівнях пріоритетом є реалізація наступних функцій соціальної політики соціальної держави: протидія тенденції погіршення демографічної ситуації, гострим проявам депопуляції населення в ряді регіонів; запобігання масової бідності населення, особливо слаборозвинених і депресивних регіонів, стримування пронесу майнового розшарування на найбільш бідних і найбільш багатих; мінімізація негативних наслідків масового безробіття, особливо в індустріальних районах; цілеспрямована допомога населенню, що попало в кризове становище [6, с. 17].

Важливим є досягнення оптимального сполучення економічної і соціальної політики, державного, регіонального і місцевого рівнів при розробці й реалізації напрямів соціальної політики. Серед універсальних для всіх трьох рівнів принципів соціальної політики варто виділити наступні: загальність у сполученні з диференційованим підходом до різних груп населення; активність і адресність; динамізм і гнучкість; соціальне партнерство; наукова обґрунтованість соціальних нормативів і стандартів; розмежування повноважень і відповідальності в питаннях реалізації соціальної політики між державними, регіональними органами влади і місцевим самоврядуванням.

Правове регулювання в соціальній сфері формується під впливом державної соціальної політики, що уточнюється в урядових програмах соціальних реформ. Правове регулювання соціальної сфери здійснюється також підзаконними нормативними правовими актами: Указами Президента України, постановами Уряду України, актами виконавчої влади суб'єктів держави. У той же час варто враховувати, що регулювання соціальної сфери (включаючи правове регулювання) має визначену інерційність і засноване на тім положенні, що таке регулювання повніше привести до результатів не нижче наявних до включення процесу регулювання. Крім того, правова база розвитку соціальної сфери містить у собі три рівні, сформованих відповідно вищими органами влади держави, суб'єктами регіональних і місцевих утворень.

Реалізація соціальної політики в соціальній державі здійснюється через вплив на соціальні підсистеми, а також додання соціальної спрямованості економіці (держати, що не є соціальними або не прагнучі стати такими, далеко не завжди прагнуть долати соціальну спрямованість економіці). Соціальна політика органічно увплетена в систему взаємозв'язків економічної політики, тому навряд чи якій-небудь державі вдасться сформувати сильну соціальну політику при слабкій, фрагментарній (безсистемній) і непослідовно економічній політиці держави [7, с. 32].

Соціальна спрямованість економіки обумовлена: по-перше, соціальною орієнтацією економіки у вигляді збільшення можливостей підвищення життєвого рівня як результату економічного зросту. Для цього необхідно створити адекватний економічний механізм господарської діяльності з урахуванням соціально-

економічного середовища; по-друге, відтворенням економічною структурою визначеної соціальної структури і суспільних відносин. Соціальна орієнтація економіки означає задоволення споживчих нестатків країни в цілому, регіонів, а також соціальних потреб різних соціальних груп і окремих громадян конкретного регіону.

Формування соціальної політики повинне здійснюватися на основі системного підходу, що містить у собі наступні етапи: формулювання цілей; розробка понятійного апарату; аналіз причин і наслідків; визначення критеріїв оцінки і механізмів прийняття рішень; розробка механізму (індикаторів) визначення і процедур аналізу стану соціальних процесів; визначення переліку соціальних послуг, соціальних стандартів і норм, що визначають ступінь забезпечення соціальних гарантій; розробка показників соціальної структури і соціальної інфраструктури, норм забезпечення соціальними послугами; розробка функціональних обов'язків суб'єктів соціальної політики, визначення механізму розмежування повноважень і відповідальності в розвитку соціальної сфери кожного регіону.

Необхідні для нього матеріальні ресурси соціальна держава формує перерозподілом доходів від збору податків. Соціальна політика в умовах ринкової економіки покликана задовольняти життєві потреби людей, що не можуть у силу об'єктивних обставин забезпечити себе самостійно, і виходить із того, що основна маса здорових і працездатних людей сама задовольняє свої життєві потреби (здобуває харчування, одяг, житло, організує дозвілля) прийнятним суспільством способом.

Стосовно удосконалення умов життя соціальна політика соціальної держави припускає: поліпшення умов трудової діяльності людей, підвищення рівня її безпеки, регулювання трудових відносин на підприємствах і в організаціях будь-яких форм власності; планування, забудову і благоустрій населених пунктів, створення і підтримка в належному стані дорожньої мережі; створення сприятливих умов для розвитку особисто підприємницької ініціативи; організацію охорони суспільного порядку.

Механізм реалізації такої взаємодії включає: участь регіонів у розробці й реалізації регіональної соціальної політики (регіональні органи влади й органи місцевого самоврядування беруть участь у розробці й обговоренні проектів державних програм, пропонують включити в них будівництво об'єктів соціальної сфери, фінансування на розвиток інфраструктури свого регіону й оплату праці працівників соціальної сфери); розробку регіонами власної концепції здійснення соціальної політики на своїй території (розробку соціальних технологій, моделей соціального розвитку і механізмів реалізації соціальної політики в регіоні в сферах відтворення населення, зміцнення інституту родини, збереження здоров'я і збільшення тривалості життя людей, загальної її професійної освіти, організації здорового способу життя й інших умов життєдіяльності населення) [8, с. 14].

Таким чином, регіональна соціальна політика може формуватися і реалізовуватися в регіонах України лише на базі узгодженої соціально-економічної політики

української держави й регіону. Конкретні напрямки соціальної політики в регіоні (пріоритети, механізми реалізації, заходи) у значній мірі залежать від соціально-економічного стану й специфіки території [8, с. 47].

Регіональна соціальна політика, яка є складовим компонентом загальнонаціональної соціальної політики, впливає на утвердження принципів соціальної держави в регіонах України, досягнення його цілей і задач.

Соціальна політика органів місцевого самоврядування – це складова частина політики органів місцевого самоврядування, спрямована на поліпшення життєдіяльності її підвищення добробуту населення, що регулюється Конституцією України, державними законами, постановами Уряду України, правовими актами органів місцевого самоврядування.

Соціальні: політика органів місцевого самоврядування як складова частина діяльності органів соціальної держави містить у собі: призначення і виплату пенсій, допоміг; сприяння забезпеченню зайнятості працездатного населення; запобігання зниження реальних доходів за рахунок створення систем соціальної адресної допомоги; підтримку малозабезпечених груп населення по придбанню і якості житла; створення умов для реабілітації інвалідів і розвитку соціальної інфраструктури.

Соціальна політика на місцевому рівні – важлива складової соціальної політики, що здійснюється суб'єктами в соціальній державі. В систематизації принципів соціальної держави та їхньої реалізації роль відіграють програми соціального розвитку країни, а також її регіонів, що розробляються і реалізуються на всіх трьох рівнях. У програмах соціального розвитку для кожної з галузей соціальної сфери визначаються мета, їх кількісні і якісні характеристики в заданий термін. Реалізація програм соціального розвитку є пріоритетною діяльністю соціальної держави. Зазначені програми сприяють реалізації наступних основних принципів соціальної політики: забезпечення надання громадянам соціальних прав, гарантованих Конституцією; створення умов, що забезпечують громадянам можливості для підвищення їхнього рівня життя власними зусиллями й засобами; адресність соціальної допомоги – надання такої допомоги громадянам (родинам), що з об'єктивних причин не мають достатнього доходу і власності, здатної приносити дохід; узгодження інтересів поколінь.

Список використаних джерел

1. Семигіна Т.В. Порівняльна соціальна політика / Т.В. Семигіна. – К.: МАУП, 2005. – 246 с.
2. Качалова І. Соціальні індикатори рівня життя населення / І.Качалова // Статистичний збірник. – К., 2012. – 249 с.
3. Пасько Я.І. Соціальна держава і громадянське суспільство: співпраця versus протистояння / Ярослав Ігорович Пасько. – К.: ПАРАПАН, 2008. – 272 с.
4. Макарьська О.В. Державні соціальні програми: теоретичні аспекти, методика, розробки та оцінки / О.В. Макарьська: Монографія. – К.: Ліра, 2004. – 328 с.
5. Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: монографія / за заг. ред. д.і.н., проф. А.І. Кудряченка. – К.: НІСД, 2007. – 396 с.
6. Політична стратифікація суспільства: монографія / [В.А. Полторак та ін.; за ред. В.А. Полторака]. – Д.: Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2013. – 211 с.
7. Семигіна Т.В. Політика охорони громадського здоров'я в Україні у контексті процесів глобалізації (політологічний аналіз):

автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.02 / Семигіна Тетяна Валеріївна; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса. – К., 2013. – 44 с.

8. Соціальна політика та механізми її реалізації в Україні (політологічний аналіз): монографія / Олена Березовська-Чміль. – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2013. – 168 с.

References

1. Semygina T.V. Porivnjal'na social'na polityka / T.V. Semygina. – K.: MAUP, 2005. – 246 s.
2. Kachalova I. Social'ni indykatory rivnja zhyttja naselennja / I.Kachalova // Statystychnyj zbirnyk. – K., 2012. – 249 s.
3. Pas'ko Ja.I. Social'na derzhava i gromadjans'ke suspil'stvo: spivpracja versus protystojannja / Jaroslav Igorovych Pas'ko. – K.: PARAPAN, 2008. – 272 s.
4. Makars'ka O.V. Derzhavni social'ni programy: teoretychni aspekty, metodyka, rozrobky ta ocinky / O.V. Makars'ka: Mono-grafija. – K.: Lira, 2004. – 328 s.
5. Politychna systema i gromadjans'ke suspil'stvo: jevropejs'ki i ukrai'ns'ki realii': monografija / za zag. red. d.i.n., prof. A.I. Kudrjachenka. – K.: NISD, 2007. – 396 s.
6. Politychna stratyfikacija suspil'stva: monografija / [V.A. Poltorak ta in.; za red. V.A. Poltoraka]. – D.: Dnipropetr. un-t im. Al'freda Nobelja, 2013. – 211 s.
7. Semygina T.V. Polityka ohorony gromads'kogo zdovor'ja v Ukraini u konteksti procesiv globalizacij (politologichnyj analiz): avtoref. dys. ... d-ra polit. nauk: 23.00.02 / Semygina Tetjana Valeriej'vna; Nac. akad. nauk Ukrai'ny, In-t polit. i etnonac. doslidzh. im. I.F. Kurasa. – K., 2013. – 44 s.
8. Social'na polityka ta mehanizmy i'i realizacii' v Ukraini (politologichnyj analiz): monografija / Olena Berezovs'ka-Chmil'. – Ivano-Frankivs'k: Vyd-vo Prykarpats'kogo nacional'nogo universytetu im. Vasylja Stefanyka, 2013. – 168 s.

Kozh M.O., associate professor, National University of Kiev Taras Shevchenko (Ukraine, Kiev), khyloko.m@gmail.com

State Strategy priorities in social policy

The features of the social policy in modern states under the conditions of globalization, and the opportunities for political marketing in the development of the Ukrainian state are analyzed.

Keywords: efficiency, social policy, socialization, socialization effectiveness of political systems, social state, model of social policy, political marketing.

Korzh M.A., доцент, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), khyloko.m@gmail.com

Приоритеты государственной стратегии в сфере социальной политики

Рассматриваются особенности социальной политики в современных государствах в условиях процессов глобализации, возможности применения политического маркетинга в развитии украинского государства.

Ключевые слова: эффективность, социальная политика, социализация, социализационная эффективность политических систем, социальное государство, модель социальной политики, политический маркетинг.

* * *

УДК 00 8(477): 321: 504

Степико К. М.,
аспірантка відділу гуманітарної політики,
Національний інститут стратегічних досліджень
(Україна, Київ), stepiko@niss.gov.ua

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

У статті розглядається діалогічність української культури як альтернатива діяльнісній парадигмі буття людини у світі, яка спонукає до обмеження еоцентризму, утвердження відкритості в стосунках із "Іншим" та природним середовищем. Особливої актуальності проблема діалогічності культури набуває в контексті дискусії про співвідношення минулого, сучасного і пріоритетів майбутнього, полікультурності суспільства, взаємозв'язку між потребою актуалізації культурних традицій і модернізації усіх сфер суспільно-політичного життя, євроінтеграції та викликів глобалізації, потреби зміни екологічної парадигми буття суспільства, взаємозодження різновекторних ціннісних орієнтацій населення держави, подолання синдрому "розколотого суспільства." Утвердження діалогічності культури є актуальним та важли-